

CO2-REDUCTIEPLAN N3 2021

Organisatie: Klomp Offsetdrukkers B.V.

Contactpersoon: R. van Vliet

Adviseur: O. Vriend

Adviesbureau: De Duurzame Adviseurs

Publicatiedatum: 26-4-2022

**de duurzame
adviseurs**

Inhoudsopgave

1 INLEIDING	3
1.1 LEESWIJZER	4
2 BESCHRIJVING VAN DE ORGANISATIE	5
2.1 STATEMENT ORGANISATIEGROOTTE	5
2.2 PROJECTEN MET GUNNINGVOORDEEL.....	5
3 EMISSIE-INVENTARIS RAPPORT	6
3.1 VERANTWOORDELIJKE	6
3.2 REFERENTIEJAAR EN RAPPORTAGE	6
3.3 AFBAKENING.....	6
3.4 DIRECTE- EN INDIRECTE GHG-EMISSIES	7
3.4.1 <i>Berekende GHG-emissies</i>	7
3.4.2 <i>Verbranding biomassa</i>	7
3.4.3 <i>GHG-verwijderingen</i>	7
3.4.4 <i>Uitzonderingen</i>	7
3.4.5 <i>Invloedrijke personen</i>	8
3.4.6 <i>Toekomst</i>	8
3.4.7 <i>Significante veranderingen</i>	8
3.5 KWANTIFICERINGSMETHODEN	8
3.6 CO ₂ -EMISSIEFACTOREN.....	8
3.7 ONZEKERHEDEN.....	9
3.8 UITSLUITINGEN	9
3.9 VERIFICATIE	9
3.10 RAPPORTAGE VOLGENS ISO 14064-1.....	10
4 ENERGIEBEOORDELING	11
4.1 IDENTIFICATIE GROOTSTE VERBRUIKERS	11
4.2 ANALYSE VAN GROOTVERBRUIKERS	12
4.3 TRENDS IN ENERGIEVERBRUIK EN VOORTGANG CO ₂ -REDUCTIE	13
4.4 VOORGAANDE ENERGIEBEOORDELINGEN.....	13
4.5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	14
5 DOELSTELLINGEN	15
5.1 AMBITIEBEPALING.....	15
5.1.1 <i>Vergelijking met sectorgenoten</i>	15
5.1.2 <i>Maatregellijst SKAO</i>	16
5.1.3 <i>Conclusie ambitiebepaling</i>	16
5.2 HOOFDDOELSTELLING	16
5.2.1 <i>Scope 1 Subdoelstelling brandstofverbruik/alternatieve brandstoffen</i>	17
5.2.2 <i>Scope 1 Subdoelstelling gasverbruik</i>	17
5.2.3 <i>Scope 2 Subdoelstelling elektraverbruik</i>	17
6 VOORTGANG	18
<i>Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid</i>	19
<i>Bescherming intellectueel eigendom</i>	19
<i>Ondertekening</i>	19

1 | Inleiding

Klomp Offsetdrukkers B.V. levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen op dit moment nog geen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO₂-Prestatieladder. De organisatie wil vanuit intrinsieke motivatie het CO₂-Prestatieladder certificaat behouden. In de toekomst is Klomp wel van plan zich in te schrijven bij projecten waar gunningvoordeel te verkrijgen is. Met deze CO₂-Prestatieladder worden zowel leveranciers als afnemers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en te verminderen.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de organisatie.

B. CO₂-reductie

De ambitie van de organisatie om de CO₂-uitstoot te verminderen.

C. Transparantie

De wijze waarop in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

(in sector of keten) om CO₂ te reduceren.

Elke invalshoek is onderverdeeld in vijf niveaus. Een erkende certificerende instantie beoordeelt de activiteiten en bepaalt het niveau van de CO₂-Prestatieladder. Hiervoor moeten stappen zijn gezet op alle invalshoeken van de ladder.

In dit rapport wordt onder andere de emissie-inventaris, ook wel de CO₂-footprint genoemd, van Klomp Offsetdrukkers B.V. besproken. De CO₂-footprint geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten broeikasgassen, de Green House Gasses (GHG emissies).

De inventarisatie is een verantwoording van eis 3.A.1 van de CO₂-Prestatieladder en is uitgevoerd conform de ISO 14064-1: 2018 (E) "*Quantification and reporting of greenhouse gas emissions and removals.*"

In hoofdstuk 4 van dit document wordt de energiebeoordeling beschreven. De energiebeoordeling is een diepgaande analyse van de grootste energiestromen binnen de organisatie. Door middel van dit verkregen inzicht kunnen er gerichte maatregelen worden genomen om het verbruik van deze energiestromen te reduceren. Daarnaast worden er aanbevelingen opgenomen voor het komende jaar om de versnelling van de CO₂-reductie te bevorderen.

In hoofdstuk 5 worden vervolgens de doelstellingen beschreven. Naast de doelstellingen voor scope 1 en 2, wordt er voorafgaand een vergelijking met sectorgenoten uitgevoerd. Dit houdt in dat er is bekeken welke doelstellingen en maatregelen andere gecertificeerde overheden hebben om te kunnen bepalen of de doelstelling van de organisatie voldoende ambitieus is.

In het laatste hoofdstuk wordt de voortgang van de organisatie in het behalen van haar doelstellingen behandeld. Dit zal in zijn geheel worden gedaan, alsmede per subdoelstelling.

Dit reductieplan is opgesteld in overleg met en met goedkeuring van het management.

1.1 Leeswijzer

Dit document is ter onderbouwing van de eisen van de CO₂-Prestatieladder. Per hoofdstuk wordt een eis behandeld. Hieronder een leeswijzer.

HOOFDSTUK IN DOCUMENT		EIS IN CO ₂ -PRESTATIELADDER
Hoofdstuk 2	Beschrijving van de organisatie	3.A.1
Hoofdstuk 3	Emissie-inventaris rapport	3.A.1
Hoofdstuk 4	Energiebeoordeling	2.A.3
Hoofdstuk 5	Doelstellingen	3.B.1
Hoofdstuk 6	Voortgang	1.B.1, 2.B.1, 3.B.2 en 4.B.2

Tabel 1: Leeswijzer

2 | Beschrijving van de organisatie

2.1 Statement organisatiegrootte

De totale CO₂-uitstoot van Klomp Offsetdrukkers B.V. in het jaar 2021 bedraagt 16,9 ton CO₂. Hiervan komt 0 ton voor rekening van projecten en 16,9 ton door gebruik van kantoren en bedrijfsruimten. Klomp Offsetdrukkers B.V. valt daarmee qua CO₂-uitstoot in de categorie kleine organisatie.

	DIENSTEN¹²	WERKEN/ LEVERINGEN
Kleine organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 2.000 ton per jaar.
Middelgrote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (\leq) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (\leq) 10.000 ton per jaar.
Grote organisatie	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt meer dan ($>$) 10.000 ton per jaar.

Tabel 2: Indeling groottecategorieën volgens Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1.

2.2 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO₂-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO₂-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Met deze definitie in het achterhoofd, had Klomp Offsetdrukkers B.V. geen projecten met gunningvoordeel lopen in 2021.

3 | Emissie-inventaris rapport

3.1 Verantwoordelijke

Voor het beheren van de CO₂-Prestatieladder is Jan Meurs de interne verantwoordelijke. Hij draagt verantwoordelijkheid voor het uitzetten van taken, toewijzen van verantwoordelijkheden en het rapporteren aan het management. Voor het opstellen van alle bijbehorende documentatie voor het behouden van niveau 3 op de CO₂-Prestatieladder wordt de organisatie ondersteund door het adviesbureau De Duurzame Adviseurs.

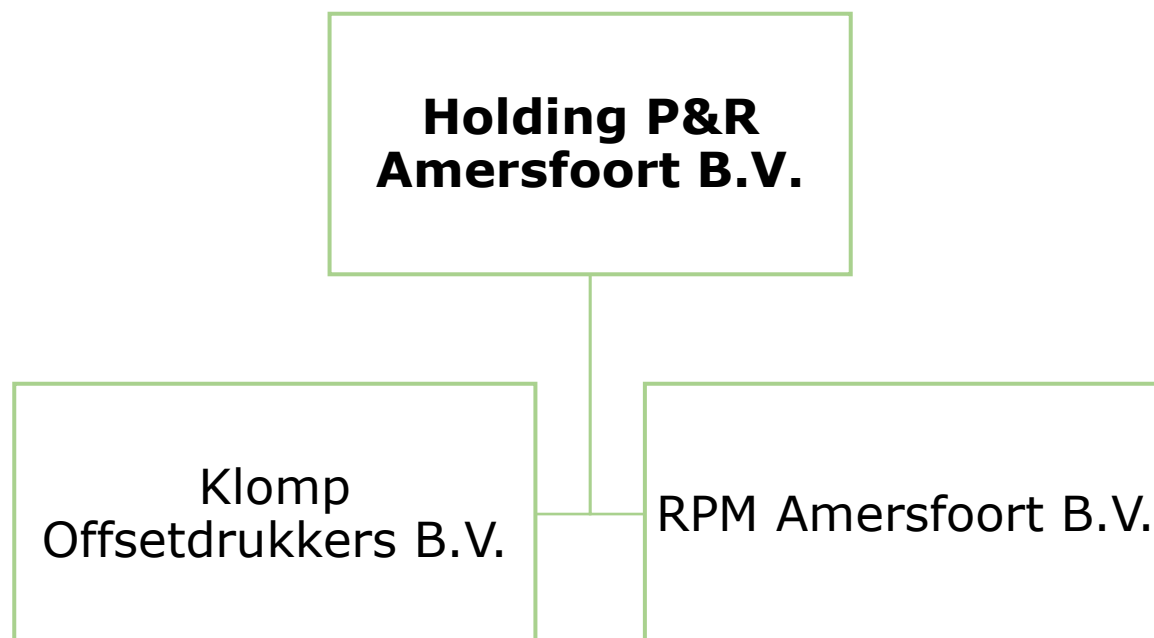
3.2 Referentiejaar en rapportage

Dit rapport betreft 2021. Het jaar 2016 dient daarbij als referentiejaar voor de CO₂-reductiedoelstellingen en het monitoren van de CO₂-uitstoot.

3.3 Afbakening

De Organizational Boundary, oftewel de organisatorische grenzen betreft Holding P&R Amersfoort B.V. met inbegrip van alle onderliggende bedrijven, waaronder Klomp Offsetdrukkers B.V. en RPM Amersfoort B.V. Er worden geen bedrijven, juridische entiteiten of afdelingen buiten beschouwing gelaten. Deze Organizational Boundary wordt tevens verduidelijkt in onderstaand figuur.

Holding P&R Amersfoort B.V. is de overkoepelende besloten vennootschap met R. van Vliet als eigenaar. Klomp Offsetdrukkers B.V. verzorgt het drukwerk. RPM Amersfoort B.V. is de eigenaar van de machines die door de drukkerij gebruikt worden.

Figuur 1: Organizational Boundary

3.4 Directe- en indirecte GHG-emissies

In dit hoofdstuk worden de berekende Green House Gas emissies (afgekort GHG-emissies) toegelicht. Het Green House Gas Protocol maakt onderscheid in verschillende scopes op basis van de herkomst van het broeikasgas. Hieruit ontstaat een zogenaamde 'inventaris aan broeikasgassen' van de organisatie die kan worden gekwantificeerd en gemanaged. Oftewel de CO₂-uitstoot die vrijkomt bij de eigen activiteiten. In de volgende paragraaf wordt de CO₂-footprint van 2021 weergegeven.

3.4.1 Berekende GHG-emissies

De directe- en indirecte GHG-emissies van Klomp Offsetdrukkers B.V. bedroeg in 2021 16,9 ton CO₂. Hiervan werd 16,9 ton CO₂ veroorzaakt door directe GHG-emissies (scope 1) en 0 ton CO₂ door indirecte GHG-emissies (scope 2 en business travel).

TABEL M1. OVERZICHT CO ₂ -EMISSIES, GEHELE ORGANISATIE					2021 Heel jaar
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Gasverbruik	3.571	m ³	1.884	6,7	
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	0	liter	3.262	-	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	1.857	liter	3.262	6,1	
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	1.473	liter	2.784	4,1	
Totaal scope 1				16,9	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	0	kWh	556	-	
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	207.499	kWh	0	-	
Totaal scope 2				-	
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL	AANTAL	EENHEID	CONVERSIEFACTOR (g CO ₂ per eenheid)	UITSTOOT (ton CO ₂)	
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	0	km	195	-	
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	0	km	15	-	
Totaal business travel				-	
TOTALE EMISSIES SCOPE 1, 2 EN BUSINESS TRAVEL					16,9

Tabel 3: CO₂-uitstoot 2021 (in tonnen CO₂)

3.4.2 Verbranding biomassa

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij Klomp Offsetdrukkers B.V.

3.4.3 GHG-verwijderingen

Er heeft in het jaar van deze rapportage geen broeikasgasverwijdering of compensatie plaatsgevonden bij Klomp Offsetdrukkers B.V.

3.4.4 Uitzonderingen

Er zijn geen noemenswaardige uitzonderingen te noemen op het GHG-Protocol.

3.4.5 Invloedrijke personen

Binnen de organisatie zijn geen individuele personen te benoemen die een dermate invloed op de CO₂ footprint hebben, dat gedragsverandering van deze individuele persoon alleen al zou zorgen voor een significante verandering in de CO₂ footprint.

3.4.6 Toekomst

De emissies in de paragrafen hierboven zijn vastgesteld voor 2021. In het Plan van Aanpak van de organisatie, waarin alle reductiemaatregelen zijn opgenomen, wordt beschreven welke maatregelen er in de komende jaren worden uitgevoerd. Deze zullen er samen voor zorgen dat Klomp Offsetdrukkers B.V. 40% CO₂ in scope 1 en 100% CO₂ in scope 2 (en business travel) zal reduceren in 2024 ten opzichte van 2016.

3.4.7 Significante veranderingen

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven geldt 2016 als referentiejaar. De voortgang van de reductie in CO₂-uitstoot zal beschreven worden in hoofdstuk 6 van dit document.

3.5 Kwantificeringsmethoden

Voor het kwantificeren van de CO₂-uitstoot is gebruik gemaakt van een Excelmodel waarbij alle energieverbruiken worden omgerekend naar CO₂-emissies. Hierbij worden de emissiefactoren van de website www.co2emissiefactoren.nl gehanteerd. In hoofdstuk 2 van het CO₂-Managementplan van de organisatie wordt beschreven waar de brongegevens per energiestroom vandaan komen.

3.6 CO₂-Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van Klomp Offsetdrukkers B.V. over 2021 zijn de emissiefactoren uit de CO₂-Prestatieladder 3.1 gehanteerd. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies.

De emissiefactoren van de organisatie zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.1. Voor de berekening van de CO₂-footprint van 2021 zijn emissiefactoren gebruikt daterend maart 2022.

Er zijn geen "Removal factors" van toepassing.

3.7 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Er zijn nog wel enkele onzekerheden. Deze worden onderstaand omschreven:

1. De berekening van de gas- en elektraverbruiken zijn berekend o.b.v. een verhouding tussen de vloeroppervlakten van het gebouw en de totaal verbruikte hoeveelheden in het gehele pand. In het verleden is hiervoor een verdeelsleutel ontwikkeld, welke is gewijzigd voor rapportagejaar 2021 vanwege een toename in de gebruiksoppervlakten. De onderliggende berekening van deze wijziging wordt verduidelijkt in het volgende Excel-bestand: "Berekening oppervlakte 2021".

3.8 Uitsluitingen

In Handboek 3.1 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van de organisatie, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

3.9 Verificatie

De organisatie heeft ervoor gekozen om de emissie-inventaris niet apart te laten verifiëren door een extern bureau. De emissie-inventaris zal tijdens de externe audit middels een steekproef geverifieerd worden.

3.10 Rapportage volgens ISO 14064-1

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. In onderstaand overzicht is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

ISO 14064-1 §9.3.1	§ 7.3 GHG-REPORT CONTENT	BESCHRIJVING	HOOFDSTUK RAPPORT
A	A	Reporting organization	2
B	B	Person responsible	3.1
C	C	Reporting period	3.2
D, E	D	Organizational boundaries	3.3
F	E	Direct GHG emissions	3.4
G	F	Combustion of biomass	3.4
H	G	GHG removals	3.4
I	H	Exclusion of sources or sinks	3.4
J	I	Indirect GHG emissions	3.4
K	J	Base year	3.2
L	K	Changes or recalculations	3.4
M, T	L	Methodologies	3.5
N	M	Changes to methodologies	3.6
O	N	Emission or removal factors used	3.6
P, Q	O	Uncertainties	3.7
R	P	Statement in accordance with ISO 14064-1	3.10
S	Q	Verification	3.9

Tabel 4: Kruistabel ISO 14064-1

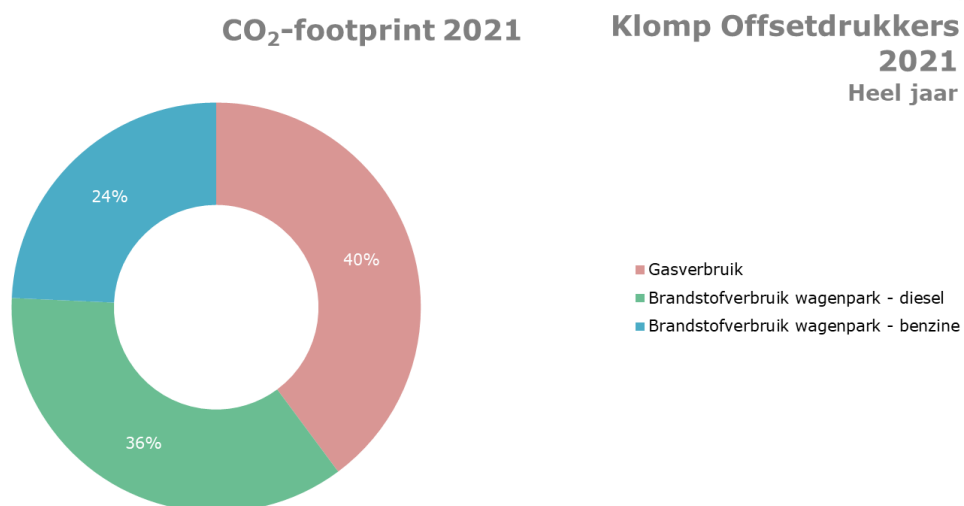
4 | Energiebeoordeling

Het doel van deze energiebeoordeling is de huidige en de historische energieverbruiken van de voorliggende jaren van Klomp Offsetdrukkers B.V. in kaart te brengen. Middels de energiebeoordeling wordt inzicht verkregen in de grootste energieverbruikers binnen de organisatie. De CO₂-Prestatieladder vereist dat er inzicht wordt verkregen in de 80% grootste verbruikers. Hierdoor kunnen de belangrijkste processen, gebouwen en/of activiteiten die bijdragen aan CO₂-uitstoot effectief aangepakt worden. De uitgebreide analyse is uitgevoerd in Excel en is op te vragen bij de CO₂-verantwoordelijke, Jan Meurs. Deze energiebeoordeling is uitgevoerd over 2021.

4.1 Identificatie grootste verbruikers

De 80% grootste emissiestromen in 2021 zijn:

1. Gasverbruik: 40%
2. Brandstofverbruik wagenpark - diesel: 36%
3. Brandstofverbruik wagenpark - benzine: 24%

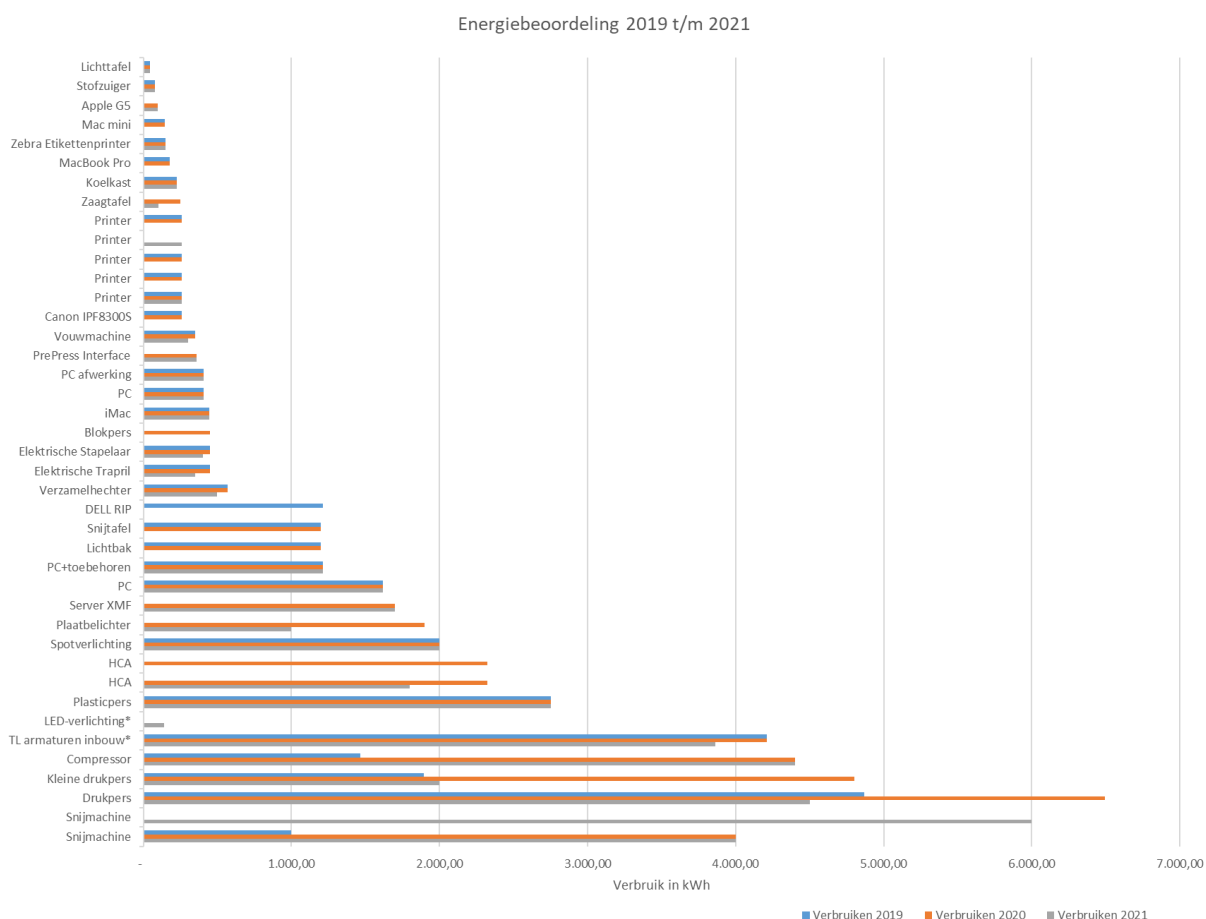
Grafiek 1: Percentuele verdeling emissiestromen 2021

In deze energiebeoordeling worden zowel het brandstofverbruik als het gas- en elektraverbruik verder geanalyseerd. De uitkomsten van deze analyse zullen leiden tot concrete maatregelen om de CO₂-emissies van deze stromen te reduceren.

4.2 Analyse van grootverbruikers

Vanuit de CO₂-footprint van Klomp Offsetdrukkers B.V. kan geconcludeerd worden dat ca. 60% van de emissies worden veroorzaakt door het brandstofverbruik van het wagenpark. Dit wagenpark bestaat uit twee voertuigen, namelijk een Mercedes-Benz Vito (diesel) uit februari 2014 en een Mini Cooper (benzine) uit april 2017. De kilometerstanden van de Mercedes-Benz Vito zijn in 2021 voor het eerst bijgehouden, namelijk per 1 januari 2021: 221.187 en per 31 december 2021: 241.980. De organisatie houdt de kilometerstanden van de Mini Cooper al enige jaren bij, namelijk per 1 januari 2021: 90.127 en per 31 december 2021 111.569. Dit impliceert een gemiddeld verbruik van 8,9 liter per 100 km voor de bedrijfsbus en 6,9 liter/100 km voor de Mini.

Daarnaast heeft de organisatie een inventarisatie (machinelijst) gemaakt over de elektraverbruiken van de aanwezige apparaten. In het Excel-bestand "Energiebeoordeling 2021" worden deze machines incl. merk/machinenummer, wattage en het gebruik per uur/dag weergegeven. De resultaten van deze inventarisatie worden weergegeven in Figuur 2.

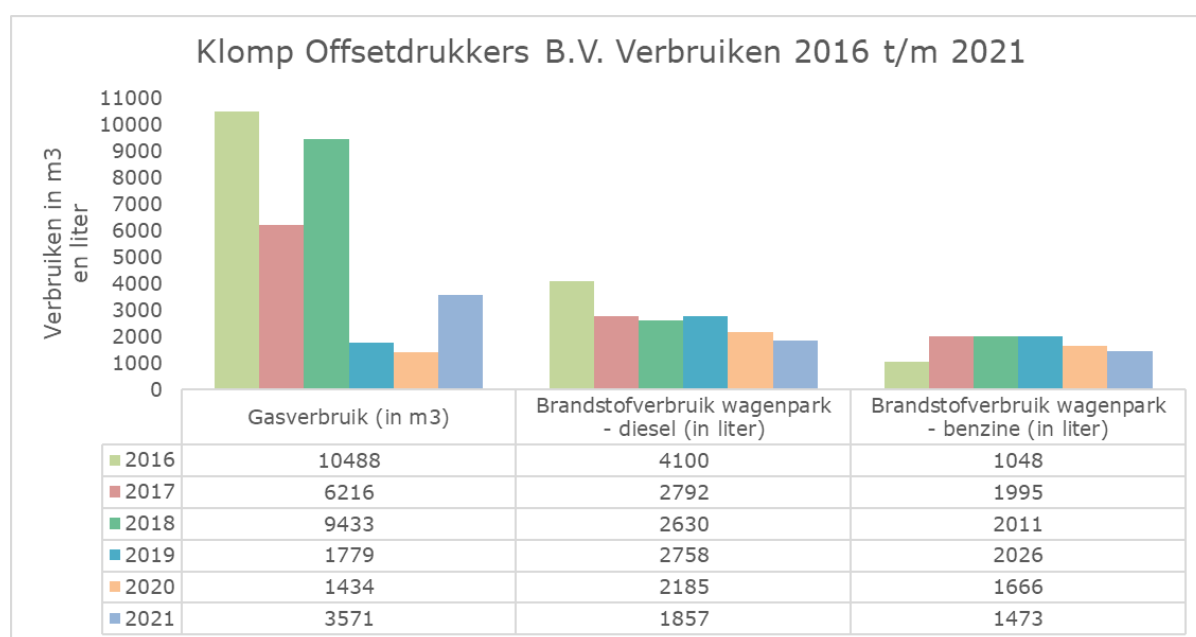
Figuur 2: Onderverdeling elektraverbruik in 2021

Opmerkelijk is de aanschaf van een nieuwe snijmachine (Polar 137), welke een geschat verbruik kende van ca. 6.000 kWh. Dit apparaat wordt gekenmerkt als een nieuwe grootverbruiker van Klomp Offsetdrukkers B.V. Een andere significante wijziging is de vervanging van TL armaturen voor LED-verlichting eind 2021.

De berekende besparing in het Excel-bestand "Energiebeoordeling 2021" zou overeen moeten komen met ca. 60% elektraverbruiken voor verlichting. Daarnaast zijn diverse apparaten uit de machinelijst van 2021 gehaald, waaronder een lichtbak, een snijtafel, een blokpers, Canon/Brother/HP printers en twee apparaten van het merk Apple. Door het jaarlijks updaten van de machinelijst blijft de organisatie inzicht houden in de grootste elektraverbruikers.

4.3 Trends in energieverbruik en voortgang CO₂-reductie

Onderstaand figuur geeft weer dat de hoeveelheid CO₂-emissies voor zowel het gas- als het brandstofverbruik is afgenomen ten opzichte van referentiejaar 2016. Sinds 2017 is het elektraverbruik niet meer de grootste emissiestroom door de overstap naar 100% groene stroom. Om die reden is het elektraverbruik hier niet overzichtelijk gemaakt. Opmerkelijk is de forse toename in gasverbruiken, terwijl de brandstofverbruiken (diesel en benzine) behoorlijk zijn afgenomen t.o.v. het eerste jaar met Covid-19.

Figuur 3 | Overzicht significante verbruikers met bijbehorende emissies

4.4 Voorgaande energiebeoordelingen

De afgelopen jaren zijn energie-audits uitgevoerd over het brandstof- en gasverbruik van Klomp Offsetdrukkers B.V. Daaruit zijn de volgende conclusies en verbeterpunten naar voren gekomen, waarbij de jaren 2017/2018 en 2019/2020 samen worden behandeld.

2017 & 2018

De afgelopen jaren is gebleken dat het elektraverbruik de grootste emissiestroom is. Dit is zeer logisch te verklaren omdat de werkzaamheden allemaal bedrijfsmiddelen zijn die elektriciteit nodig hebben. Er is beschreven in de voorgaande energiebeoordeling dat er meer aandacht besteedt moet worden aan het bijhouden van de draaiuren en verbruik van de grote drukpers. Door de overstap naar 100% groene stroom is elektragebruik niet meer de grootste verbruiker.

2019 & 2020

Voor de energiebeoordeling van 2019 en 2020 is een onderzoek gedaan naar de verbruikers van het elektraverbruik op de vestiging van Klomp Offsetdrukkers B.V. in Amersfoort. In deze periode is de organisatie gestart met het opstellen en bijhouden van een machinelijst, welke meer inzicht geeft in de grootverbruikers qua elektra. De inventarisatie levert waardevolle informatie op voor het reduceren van energie in de toekomst.

Reductiepotentieel

De volgende mogelijkheden zijn uit de analyse naar voren gekomen om de CO₂-uitstoot verder te reduceren:

- Maatregel 1: Efficiënt inplannen van de orders van de grote drukpers
- Maatregel 2: Bewustzijn creëren bij medewerkers voor besparing elektra
- Maatregel 3: Het vroegtijdig uitzetten van de compressor en luchtbehandeling

4.5 Conclusies en aanbevelingen

Gebaseerd op de bovenstaande analyses worden hieronder een aantal maatregelen benoemd die ervoor kunnen zorgen dat het gas-, elektra- en brandstofverbruik de komende jaren afnemen.

Brandstofverbruik

- Bijhouden van de kilometerstanden van alle voertuigen om het werkelijke verbruik uit te kunnen rekenen.
- Bewustwording bij medewerkers creëren, middels:
 - Terugkoppelen van het verbruik.
 - Rijgedrag tips geven aan medewerkers buitendienst middels een toolbox of presentatie.
 - Terugdringen stationair draaien van de motor.
 - Het controleren van de bandenspanning per kwartaal.
- Inkoopbeleid opstellen voor het wagenpark, waarin het volgende wordt opgenomen:
 - Bij vervanging kiezen voor elektrisch.
 - Indien elektrisch niet mogelijk is, minimaal EURO 6 motor en/of maximale CO₂-uitstoot per gereden kilometer.

Gasverbruik

- Het uitlezen van slimme meters om te verklaren waarom het gasverbruik in bepaalde periodes toeneemt of afneemt. Hierop kan vervolgens worden bijgestuurd
- Het uitvoeren van een uitgebreid onderzoek naar gasverbruik en besparingsmogelijkheden in bedrijfshallen.

5 | Doelstellingen

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen van de organisatie voor de komende jaren gepresenteerd. In dit hoofdstuk zijn de volgende onderwerpen terug te vinden:

- Ambitiebepaling naar aanleiding van sectorvergelijking
- Ambitiebepaling naar aanleiding van de maatregellijst SKAO
- Hoofddoelstelling scope 1 en 2 emissies
- Doelstelling scope 1 emissies
- Doelstelling scope 2 emissies
- Doelstelling business travel
- Doelstelling alternatieve brandstoffen
- Doelstelling reduceren energieverbruik

Halfjaarlijks wordt door de organisatie gemonitord of er voldoende voortgang plaatsvindt in de beoogde CO₂-reductie.

5.1 Ambitiebepaling

5.1.1 Vergelijking met sectorgenoten

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Om te kunnen bepalen hoe ambitieus de doelstellingen en maatregelen zijn van de organisatie is er gekeken naar sectorgenoten. Zie hieronder een samenvatting van de CO₂-reductiedoelstellingen en bijbehorende maatregelen die sectorgenoten nemen.

- **Sectorgenoot 1 | HuigHaverlag**
De organisatie heeft als doel gesteld om 81% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren in 2022 ten opzichte van 2018. Om deze doelstelling te realiseren worden de volgende maatregelen genomen:
 - Klimaatinstallatie opnieuw in laten stellen
 - Onderzoek naar warmtepomp i.p.v. een HR-ketel
 - Inkoopbeleid schrijven met visie over het wagenpark
 - Aankopen van elektrische wagens bij vervanging
 - Plaatsen van laadpalen voor elektrische auto's
 - Inzetten van elektrische deelauto's
 - Bijhouden van verbruiken en kilometerstanden per auto
 - Slim plannen van (retour)vrachten
 - Overstap naar 100% groene stroom
- **Sectorgenoot 2 | Drukkerij de Bij**
De organisatie is niet gecertificeerd op de CO₂-Prestatieladder, maar neemt diverse maatregelen m.b.t. CO₂-reductie waaronder:
 - FSC gecertificeerd
 - Verlichting die 40% energie bespaard
 - Inkoop van 100% groene stroom
 - Eigen zonnepark voor het opwekken van een gedeelte van eigen verbruik
 - Automatisering van drukpersen (minder afval)
 - Aanbieden van afval voor recycling

5.1.2 Maatregellijst SKAO

De maatregellijst van de SKAO is ingevuld conform de situatie in 2021, aangezien deze niet met terugwerkende kracht kan worden ingevuld voor voorliggende jaren. De maatregelen die hierin worden genoemd zijn voornamelijk generiek, maar geven een goed beeld van de maatregelen en doelstellingen die Klomp Offsetdrukkers B.V. wil behalen.

De algemene conclusie naar aanleiding van deze maatregellijst is dat de organisatie al vrij vooruitstrevend is op het gebied van CO₂-reductie. Echter zijn er nog diverse maatregelen te nemen om het fossiele brandstofverbruik te verminderen, zoals het toepassen van HVO-100, het inzetten van volledig elektrische auto's en het nemen van extra maatregelen om het vastgoed verder te verduurzamen.

5.1.3 Conclusie ambitiebepaling

Klomp Offsetdrukkers B.V. heeft naar aanleiding van bovenstaande vergelijkingen en de maatregellijst geconcludeerd dat de reductiedoelstelling gepresenteerd in de volgende paragraaf voldoende ambitieus is. De organisatie schat zichzelf op het gebied van CO₂-reductie in als middenmoter vergeleken met sectorgenoten. Dit op grond van het bedrijfspand met een jaarlijkse controle van de klimaatinstallatie, de aankoop van Nederlandse groene stroom en de toepassing van LED verlichting bij vervanging van reguliere verlichting. Klomp Offsetdrukkers neemt sinds maart 2016 deel aan het CO₂-reductie initiatief Nederland CO₂ Neutraal. Tevens is de organisatie de eerste drukkerij die het CO₂-Prestatieladder certificaat heeft behaald zonder vraag van een opdrachtgever. Op basis hiervan zal de reductiedoelstelling hoger liggen dan die van sectorgenoten.

5.2 Hoofddoelstelling

De organisatie heeft als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar tot aan het jaar van herbeoordeling, onderstaande CO₂-reductie te realiseren.

SCOPE 1 EN 2 DOELSTELLING KLOMP OFFSETDRUKKERS B.V.

Klomp Offsetdrukkers B.V. wil in 2024 ten opzichte van 2016 95% minder CO₂ uitstoten

Bovengenoemde doelstellingen zijn absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 zijn de doelstellingen voor 2024 als volgt:

SUBDOELSTELLINGEN

Scope 1	40% reductie in 2024 ten opzichte van 2016
Scope 2 en business travel	100% reductie in 2024 ten opzichte van 2016

5.2.1 Scope 1 | Subdoelstelling brandstofverbruik/alternatieve brandstoffen

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met de bedrijfsauto en bestelbus. Dit is ingeschat op ongeveer 1,0% reductie in 2024. Klomp Offsetdrukkers B.V. heeft als doel deze bestelbus ook elektrisch te laten rijden. De organisatie hoopt dat dit mogelijk is rond 2024. Dit heeft namelijk veel effect op de CO₂-footprint van de organisatie.

5.2.2 Scope 1 | Subdoelstelling gasverbruik

Het gasverbruik van de organisatie de afgelopen jaren flink gedaald. Hierdoor wordt verwacht dat hier weinig tot geen reductie behaald kan worden. Dit is ingeschat op maximaal 1,0% reductie in 2024.

5.2.3 Scope 2 | Subdoelstelling elektraverbruik

Om het elektraverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen, is Klomp Offsetdrukkers B.V. in gesprek geweest met de huurders van het pand. Sinds rapportagejaar 2018 maakt Klomp Offsetdrukkers B.V. gebruik van 100% Nederlandse groene stroom.

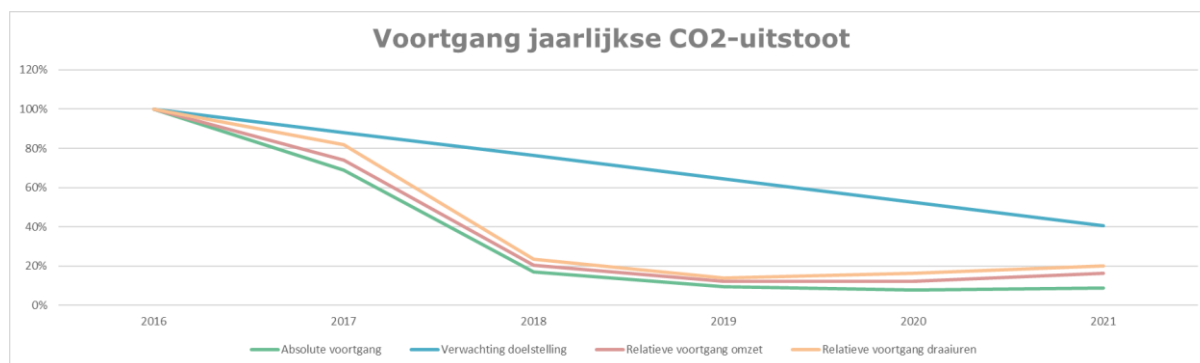
6 | Voortgang

In onderstaand figuur is de voortgang van de CO₂-uitstoot van Klomp Offsetdrukkers B.V. opgenomen vanaf referentiejaar 2016 t/m rapportagejaar 2021. Vervolgens is een relatieve vergelijking gemaakt tussen de absolute hoeveelheden CO₂-emissies in 2016 en 2021 per emissiestromen. Opmerkelijk is de significante afname in CO₂-uitstoten bij het gas- en elektraverbruik, alsmede de diesel verbruiken en zakelijk gedeclareerde kilometers. Daarentegen zijn de benzine verbruiken t.o.v. referentiejaar 2016 gestegen. De berekening van de gas- en elektraverbruiken is onderhevig aan een verdeelsleutel, welke is herzien voor rapportagejaar 2021 door een toename in het gebruiksoppervlakte vanuit Klomp Offsetdrukkers. Ook heeft de organisatie afgelopen jaar tussenmeters geplaatst om meer inzicht te verkrijgen in specifieke verbruikers incl. bijbehorende kosten.

TABEL V1. VOORTGANG JAARLIJKSE CO ₂ -EMISSIONS, GEHELE BEDRIJF								
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 1	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	Heel jaar	
Gasverbruik	5,0	19,8	11,7	17,8	3,4	2,7	6,7	-66%
Brandstofverbruik bedrijfsmiddelen - diesel	-	-	-	-	-	-	-	
Brandstofverbruik wagenpark - diesel	14,2	13,6	9,2	8,7	9,1	7,1	6,1	-55%
Brandstofverbruik wagenpark - benzine	3,4	3,0	5,8	5,8	5,8	4,6	4,1	36%
TOTAAL SCOPE 1	22,6	36,3	26,7	32,3	18,3	14,5	16,9	-54%
TYPE EMISSIESTROOM SCOPE 2								
Elektriciteitsverbruik - grijze stroom	124,3	153,5	104,1	-	-	-	-	-100%
Elektriciteitsverbruik - groene stroom	-	-	-	-	-	-	-	
TOTAAL SCOPE 2	124,3	153,5	104,1	-	-	-	-	-100%
TYPE EMISSIESTROOM BUSINESS TRAVEL								
Zakelijk vervoer - gedeclareerde kilometers	-	0,1	-	-	-	-	-	-100%
Zakelijk vervoer - openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-	-	
TOTAAL BUSINESS TRAVEL	-	0,1	-	-	-	-	-	-100%
TOTALE EMISSIONS	147,0	189,9	130,9	32,3	18,3	14,5	16,9	-91%

Figuur 4 | Voortgang van de CO₂-uitstoot gedurende 2016 t/m 2021

In onderstaand overzicht wordt de relatieve voortgang van de CO₂-uitstoot van Klomp Offsetdrukkers B.V. weergegeven, waarbij twee kengetallen als referentiekader worden genomen. Ten eerste relateert Klomp Offsetdrukkers de CO₂-emissies aan de omzet en ten tweede wordt het aantal jaarlijkse draaiuren gebruikt als kengetal.

Figuur 5: Voortgang jaarlijkse CO₂-reductie vanaf referentiejaar 2016 t/m rapportagejaar 2021

Ook in dit overzicht wordt duidelijk dat Klomp Offsetdrukkers een significante reductie heeft behaald en reeds de verwachte doelstelling ruim heeft behaald. Deze CO₂-reductie wordt voor een groot deel bewerkstelligd door de aankoop van Nederlandse groene stroom i.p.v. grijze stroom. Daarentegen is een lichte stijging zichtbaar in de berekende emissies van 2020 t.o.v. 2021. Een belangrijke verklaring hiervoor is de verandering door en nasleep van Covid-19.

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kunnen De Duurzame Adviseurs geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kunnen De Duurzame Adviseurs niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval zijn De Duurzame Adviseurs, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gedeerde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Klomp Offsetdrukkers B.V.

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	O. Vriend, De Duurzame Adviseurs
Kenmerk:	CO2-REDUCTIEPLAN N3
Datum:	26-4-2022
Versie:	1.0
Verantwoordelijk directielid:	R. van Vliet

Handtekening autoriserende manager:
